

Στη διάρκεια του 8ου αιώνα η αυτοκρατορία συγκλονίστηκε από σοβαρές ταραχές, οι οποίες δίχασαν τους βυζαντινούς και έφεραν σε δύσκολη θέση το κράτος. Αιτία τους ήταν οι αποφάσεις των Ισαύρων αυτοκρατόρων Λέοντα Γ΄ και Κωνσταντίνου Ε΄: • Να απαγορεύσουν την προσκύνηση και τη λατρεία των εικόνων. • Να υποχρεώσουν τους μοναχούς και τους κληρικούς να υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους, πριν δεχτούν το ιερατικό τους αξίωμα. Οι αποφάσεις αυτές, καθώς και τα διοικητικά μέτρα για την εκκλησία, πάρθηκαν χωρίς προηγούμενη ενημέρωση και διαφώτιση του πληθυσμού. Γι' αυτό δημιούργησαν αναταραχή στους κληρικούς και στον λαό και τον χώρισαν σε δυο αντιμαχόμενες παρατάξεις: • τους εικονομάχους, που στήριζαν τις αποφάσεις του αυτοκράτορα και • τους εικονολάτρες, που υπερασπίζονταν τη λατρεία των εικόνων. Και οι δυο πλευρές ήταν ανυποχώρητες και υποστήριζαν με φανατισμό τις απόψεις τους. Ο διχασμός αυτός κράτησε έναν περίπου αιώνα και είχε δυσάρεστες συνέπειες για όλους. Στη διάρκειά του πολλοί άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους και άλλοι φυλακίστηκαν ή εξορίστηκαν. Ναοί και μοναστήρια έκλεισαν και πολλές εικόνες, ψηφιδωτά και έργα τέχνης καταστράφηκαν. Διαταράχτηκαν ακόμη οι σχέσεις ανάμεσα στο Βυζάντιο και τη Δυτική εκκλησία, η οποία τάχτηκε με το μέρος των εικονολατρών. Ο αυτοκράτορας Λέων Γ΄, που αντιμετώπισε με επιτυχία τους Άραβες κι έσωσε την Πόλη και την αυτοκρατορία, έχασε μεγάλο μέρος της δόξας του και χρεώθηκε αυτή την αναταραχή, που έβλαψε πολύ το βυζαντινό κράτος. Την εσωτερική αυτή διαμάχη, που έμεινε γνωστή ως εικονομαχία, σταμάτησε η Ζ΄ οικουμενική σύνοδος, την οποία συγκάλεσε η αυτοκράτειρα Θεοδώρα (843). Εκεί αποφασίστηκε και έγινε δεκτό από όλους ότι: «κατά την προσκύνηση των εικόνων η λατρεία των πιστών απευθύνεται προς τα εικονιζόμενα ιερά πρόσωπα και όχι προς την ίδια την εικόνα και τα υλικά από τα οποία αυτή είναι φτιαγμένη». Η συμφιλίωση αυτή των χριστιανών και η αναστήλωση των εικόνων γιορτάζεται από την εκκλησία μας, με πανηγυρικό τρόπο, την πρώτη Κυριακή των νηστειών του Πάσχα και ονομάζεται Κυριακή της Ορθοδοξίας

Η Εικονομαχία στο Βυζάντιο: Μια Περίοδος Διχασμού

Τι Ήταν η Εικονομαχία;

- Σοβαρή διαμάχη στο Βυζάντιο τον 8ο αιώνα
- Ξεκίνησε από τους αυτοκράτορες Λέοντα Γ' και Κωνσταντίνο Ε'
- Απαγόρευσαν την προσκύνηση εικόνων
- Απαίτησαν από μοναχούς και κληρικούς να υπηρετούν στο στρατό

Οι Δύο Αντίπαλες Ομάδες

- Εικονομάχοι: Υποστήριζαν τις αποφάσεις του αυτοκράτορα
- Εικονολάτρες: Υπερασπίζονταν τη λατρεία των εικόνων
- Ο διχασμός διήρκεσε περίπου έναν αιώνα
- Και οι δύο πλευρές ήταν ανυποχώρητες

Συνέπειες της Εικονομαχίας

- Πολλοί άνθρωποι φυλακίστηκαν ή εξορίστηκαν
- Καταστροφή εικόνων και έργων τέχνης
- Κλείσιμο ναών και μοναστηριών
- Προβλήματα στις σχέσεις με τη Δυτική Εκκλησία

Η Λύση του Προβλήματος

- Η Ζ' Οικουμενική Σύνοδος έδωσε τη λύση
- Συγκλήθηκε από την αυτοκράτειρα Θεοδώρα το 843
- Αποφασίστηκε ότι η λατρεία απευθύνεται στα εικονιζόμενα πρόσωπα
- Γιορτάζεται την Κυριακή της Ορθοδοξίας

Τεστ Πολλαπλής Επιλογής για τη Βυζαντινή Εικονομαχία

1. Κατά τη διάρκεια ποιου αιώνα το Βυζαντινό κράτος αντιμετώπισε σοβαρές ταραχές σχετικά με τις θρησκευτικές εικόνες;

- α. 7ος αιώνας
- β. 8ος αιώνας
- γ. 9ος αιώνας
- δ. 10ος αιώνας

2. Ποιοι ήταν οι Ίσαυροι αυτοκράτορες που απαγόρευσαν τη λατρεία των εικόνων;

- α. Κωνσταντίνος Δ' και Ιουστινιανός Β'
- β. Λέων Γ' και Κωνσταντίνος Ε'
- γ. Θεόφιλος και Μιχαήλ Β'
- δ. Βασίλειος Α' και Λέων ΣΤ'

3. Ποια ήταν μία από τις απαιτήσεις που επέβαλαν οι αυτοκράτορες στους μοναχούς και τον κλήρο;

- α. Έπρεπε να πληρώνουν επιπλέον φόρους
- β. Έπρεπε να εγκαταλείψουν τα μοναστήρια τους
- γ. Έπρεπε να ολοκληρώσουν τη στρατιωτική θητεία πριν αναλάβουν θρησκευτικό αξίωμα
- δ. Έπρεπε να μάθουν ελληνικά

4. Πώς ονομάζονταν οι δύο αντιμαχόμενες παρατάξεις κατά τη διάρκεια αυτής της διαμάχης;

- α. Ορθόδοξοι και Καθολικοί
- β. Μοναχοί και στρατιώτες
- γ. Εικονόδουλοι και Αυτοκρατορικοί
- δ. Εικονομάχοι και Εικονολάτρες

5. Πόσο περίπου διήρκεσε η εικονομαχική διαμάχη;

- α. Περίπου 50 χρόνια
- β. Περίπου 75 χρόνια
- γ. Περίπου 100 χρόνια
- δ. Περίπου 125 χρόνια

6. Ποια αυτοκράτειρα έδωσε τελικά τέλος στην εικονομαχική διαμάχη;

- α. Ειρήνη
- β. Ζωή
- γ. Θεοδώρα
- δ. Πουλχερία

7. Ποιο έτος επιλύθηκε επίσημα η διαμάχη;

- α. 825
- β. 843
- γ. 867
- δ. 881

8. Ποια ήταν μία από τις αρνητικές συνέπειες της εικονομαχικής διαμάχης;

- α. Η αυτοκρατορία επεκτάθηκε πολύ γρήγορα
- β. Διαταράχθηκαν οι σχέσεις με τη Δυτική Εκκλησία
- γ. Ο στρατός έγινε πολύ ισχυρός
- δ. Διακόπηκαν οι εμπορικοί δρόμοι

9. Τι αποφάσισε η Ζ' Οικουμενική Σύνοδος σχετικά με τη λατρεία των εικόνων;

- α. Οι εικόνες έπρεπε να απαγορευτούν εντελώς
- β. Μόνο οι ιερείς μπορούσαν να λατρεύουν εικόνες
- γ. Η λατρεία απευθύνεται στα εικονιζόμενα ιερά πρόσωπα και όχι στην ίδια την εικόνα
- δ. Οι εικόνες μπορούσαν να εκτίθενται μόνο σε ιδιωτικές κατοικίες

10. Πότε γιορτάζει η Ορθόδοξη Εκκλησία την αναστήλωση των εικόνων;

- α. Την ημέρα των Χριστουγέννων
- β. Την Κυριακή του Πάσχα
- γ. Την πρώτη Κυριακή της Σαρακοστής
- δ. Την Κυριακή της Πεντηκοστής